

Provinciaal plan Noord-Holland

Bijlage III | Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen

Datum
Versie

3 juni 2021
Concept

Inleiding

Het doel van de Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen is de samenwerking tussen gezamenlijke overheden (rijk, provincie, gemeente) te versterken om 1) de opvangcapaciteit van asielzoekers flexibeler mee te bewegen met veranderingen in de instroom en 2) de overgang van asielopvang naar huisvesting en integratie te verbeteren. Hiermee zetten bestuurlijke partners zich (vanuit de eigen verantwoordelijkheid) in voor een asielsysteem dat effectief bijdraagt aan integratie en terugkeer.

Om de afspraken uit de Uitvoeringsagenda te realiseren, stelt iedere Provinciale Regietafel in mei-november 2020 een provinciaal plan op. Dit document biedt een format aan iedere Provinciale Regietafel om gezamenlijk dit plan op te stellen. Per hoofdstuk wordt een korte toelichting gegeven. Meer informatie is te vinden in de Uitvoeringsagenda, de bijbehorende toelichting en de kwantitatieve uitwerking. Voor vragen of ondersteuning kan contact worden opgenomen met het Programma Flexibilisering Asielketen (flexibilisering.asielketen@minjenv.nl)

Inhoudsopgave	2
1 Bestuurlijke en maatschappelijke context.....	3
2 Huidige en toekomstig benodigde opvangcapaciteit.....	4
3 Regionale samenwerking en regio-indeling.....	4
4 Regionale invulling opvangbehoefte	6
5 Invulling flexibele opvangvormen.....	8
6 Opties voor (onverwacht) hoge of lage capaciteitsbehoefte	8
7 Transitie en tijdspad.....	8
8 Overige afspraken en uitwerkingen	8

1 Bestuurlijke en maatschappelijke context

Verspreid over de provincie Noord-Holland zijn de nodige gemeenten die nu en in het verleden opvang voor asielzoekers hebben gerealiseerd. Voor sommige van die gemeenten geldt dat ze al jaren – soms zelfs enkele decennia – opvang voor hun rekening nemen dan wel hebben genomen.

Sinds voorjaar 2020 is onze provinciale regietafel opnieuw actief.¹ Aanvankelijk om additionele opvangplekken op korte termijn te realiseren (417 per provincie), maar inmiddels is deze korte termijnopgave gecombineerd met de uitvoering van de Agenda Flexibilisering Asielketen die ziet op een flexibel asielsysteem vanaf 2023 dat beter in staat is om fluctuaties in de asielinstroom op te vangen én zorg draagt voor verbetering van inburgering en integratie van vergunninghouders in gemeenten.

De provinciale regietafel NH ziet de Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen als markering van een nieuwe start. Immers, met de Uitvoeringsagenda wordt geprobeerd om een aantal problemen uit het verleden rondom de asielopvang op te lossen. Daar zijn wij als regietafel positief over. Samen met u willen wij ons dan ook sterk maken om de Uitvoeringsagenda in Noord-Holland in te vullen.

De Uitvoeringsagenda markeert niet alleen een nieuwe start. Het biedt ook een kans om de asielopvang nadrukkelijker te koppelen aan samenhangende onderwerpen, zoals de huisvesting van andere doelgroepen en de inburgering van vergunninghouders. Wij als regietafel willen ons in de verschillende regio's in Noord-Holland dan ook niet enkel richten op de kwantitatieve opgave, maar ook de kwalitatieve vraag daarin meenemen.

Daarbij helpt het dat er vanuit de Landelijke Regietafel ook integraal naar dit vraagstuk wordt gekeken. Zo ontstaat er meer samenhang tussen enerzijds de invulling van de toekomstige opvangbehoefte conform de Uitvoeringsagenda en anderzijds de huisvesting van verblijfsgerechtigden, inburgering en integratie. Het moet daarbij mogelijk zijn om tot regionale 'uitruil' te komen. Een voorbeeld daarvan kan zijn, dat de centrumgemeente een opvanglocatie realiseert voor de gehele regio, terwijl de kleinere buurgemeenten dan een deel van de huisvestingstaakstelling van de centrumgemeente voor hun rekening nemen.

Ook behulpzaam is het dat er vanuit het Rijk – zij het in de vorm van pilots – ruimte ontstaat om te komen tot minder grootschalige opvanglocaties. Meer kleinschalige vormen van opvang zullen naar verwachting het bestuurlijke maar ook maatschappelijke draagvlak voor opvang doen toenemen. Bovendien kan door meer kleinschaligheid de opvang meer verspreid worden. Over het land, maar ook over regio's en daarbinnen.

Het is dus zeer behulpzaam wanneer er van rijkszijde 'maximaal creatief' wordt meegedacht. Uw brief desaaangaande van 3 november jl. is in die zin bemoedigend, evenals de Integrale Handreiking voor opvang, huisvesting en inburgering die we afgelopen februari ontvingen. Hierin zien wij ook een erkenning dat enkel een mathematische verdeling van de toekomstige opvangbehoefte tussen de provincies te weinig recht doet aan de grote verschillen die er nu eenmaal bestaan tussen maar ook binnen provincies, bijvoorbeeld ten aanzien van de woningmarkt.

Vorenstaande laat onverlet dat de provinciale regietafel heeft uitgesproken de getalsmatige opgave voor Noord-Holland te willen invullen. Inmiddels is deze opgave naar de verschillende

¹ Aan de provinciale regietafel NH neemt vanuit iedere inliggende Veiligheidsregio een bestuurder deel. Daarnaast wordt op bestuurlijk niveau deelgenomen door het COA en is er vertegenwoordiging vanuit de Landelijke Regietafel en het ministerie van VenJ aanwezig. Vanuit de provincie is de gedeputeerde Wonen en Toezicht agendalid van de tafel. De tafel wordt voorgezeten door de commissaris van de Koning in zijn hoedanigheid als rijksheer. De provinciale regietafel heeft geen formele bevoegdheden. Zoals ook is opgenomen in de Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen zijn het COA en de gemeenten verantwoordelijk voor het opstellen van de provinciale plannen, onder coördinatie van de rijksheer.

(Veiligheids)regio's gebracht. Binnen die regio's zijn en worden nu regionale regietafels (RRT's) gevormd die ten doel hebben om de doelen uit de uitvoeringsagenda flexibilisering asielketen dichterbij te brengen. Weliswaar leidt dat nog niet hier en nu tot concrete resultaten – althans in resultaten die zich laten vangen in het format van het provinciaal plan. Maar het zijn wel nuttige en nodige stappen die uiteindelijk wél zullen leiden tot concrete besluiten en resultaten. Verderop in het plan wordt aangegeven hoe er het voorstaat in de verschillende regio's.

NB. Het plan zoals het nu voorligt, is vooral bedoeld als 'levend document'. Het zal dan ook in de loop van de tijd aangevuld en gewijzigd worden.

2 Huidige en toekomstig benodigde opvangcapaciteit

Huidige opvangcapaciteit (stand van zaken eind februari 2021. Bron: COA)

Locatie naam	Datum BO einde	Maximaal aantal bedden	Exploitatie
Amsterdam - Willinklaan	2024 na oplevering locatie Houthavens	512	Huur
Den Helder - De Doggerij	31-12-2078	40	Eigendom
Den Helder - Doggershoek	31-12-2078	575	Eigendom
Den Helder - Jacob van Heemskerckstraat	31-12-2078	20	Eigendom
Den Helder - Nieuweweg	1-1-2022	405	Eigendom
Heerhugowaard - Van Noortwijklaan	10-9-2025	600	Eigendom

NB. Amsterdam locatie Houthavens; ontwikkeling nieuwbouw, capaciteit 520 bedden; eigendom; oplevering 2024

Benodigde opvangcapaciteit (uit: kwantitatieve uitwerking Uitvoeringsprogramma Flexibilisering Asielketen)

Provincie	Korte termijn (2020)		Middellange termijn (1 januari 2023)		
	1 feb 2020	Extra benodigd na 1 feb 2020	Regionale opvanglocaties	GVL's en satelliet-locaties	Totaal
Noord-Holland	2149	+417	1900-2100	1160-1220	3060-3310

NB. In beginsel staat de korte termijnbehoefte (417 plekken) los van de benodigde opvangcapaciteit voor de middellange termijn. Dat laat onverlet dat als er op korte termijn plekken beschikbaar zouden komen die voor meerdere jaren beschikbaar blijven, deze plekken een rol kunnen spelen bij de nadere invulling binnen Noord-Holland van de Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen.

3 Regionale samenwerking en regio-indeling

Aan de provinciale regietafel is ingestemd met het principe om wat betreft de ROL-capaciteit de provinciale opgave op basis van inwoneraantal te verdelen over de Veiligheidsregio's. In onderstaande kaartjes is die onderverdeling gevisualiseerd. Hierbij is het goed om op te merken dat het hier gaat om de Veiligheidsregio als geografisch afgebakend gebied. En dus niet als bestuurlijk gremium.

Veiligheidsregio's

- Noord-Holland Noord
- Zaanstreek-Waterland
- Amsterdam-Amstelland
- Kennemerland
- Gooi en Vechtstreek

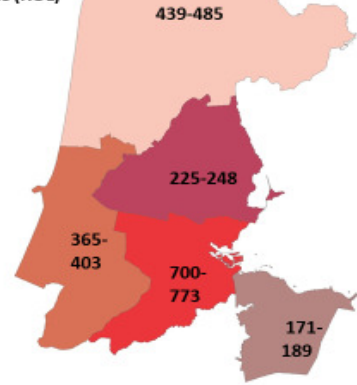
Huidige opvangcapaciteit (februari 2020)

Veiligheidsregio's

- Noord-Holland Noord
- Zaanstreek-Waterland
- Amsterdam-Amstelland
- Kennemerland
- Gooi en Vechtstreek

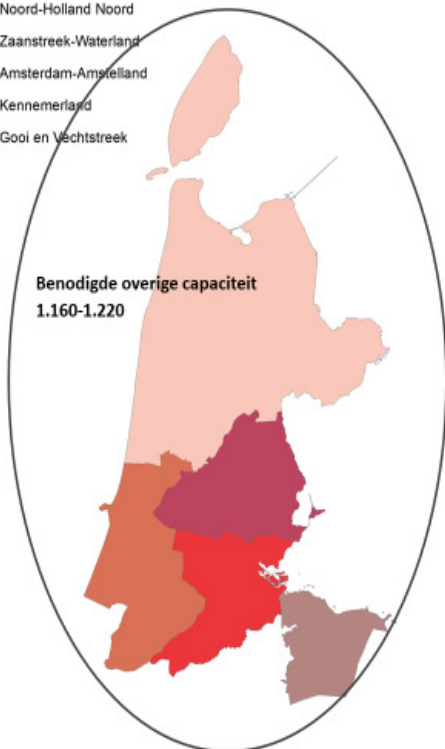
Benodigde (minimale en maximale) capaciteit t.b.v. regionale opvanglocaties (ROL)

Veiligheidsregio's

- Noord-Holland Noord
- Zaanstreek-Waterland
- Amsterdam-Amstelland
- Kennemerland
- Gooi en Vechtstreek

Benodigde overige capaciteit 1.160-1.220

Om deze afgesproken verdeling regionaal invulling te geven, wordt in elk van de vijf Noord-Hollandse Veiligheidsregio's – al dan niet binnen bestaande gremia – een praktisch ingesteld regionaal overleg ingericht, waaraan ook wethouders zullen deelnemen. Deze overleggen zijn gericht op het in beeld brengen van mogelijke opvanglocaties en zullen aan de provinciale regietafel rapporteren over de voortgang en over eventuele belemmeringen. In deze overleggen zullen zowel de korte termijn als de middellange termijn worden meegenomen. In de tabel hieronder is – voor zover nu bekend – opgenomen wie de aanspreekpunten zijn binnen welke gremia.

Overigens wordt bij de samenstelling van deze overleggen in ogenschouw genomen dat het in dit vraagstuk niet alleen gaat om de opvang van asielzoekers. Ook de huisvesting en integratie van vergunninghouders speelt hierin een voorname rol.

Gremium	Taak	Deelnemers	Aanspreekpunten
Provinciale regietafel (PRT)	Coördinatie en voortgang uitvoering provinciaal plan	CdK als rijksheer (voorzitter), bestuurlijk vertegenwoordigers Veiligheidsregio's, min JenV, COA, deelnemer LRT	CdK als rijksheer
Ambtelijke voorbereidingsgroep PRT	Voorbereiding PRT en coördinatie en voortgang uitvoering provinciaal plan	Ambtenaren provincie (voorzitter), Veiligheidsregio's, gemeenten, COA en min. JenV	Jan-Jaap van den Berg en Evert Bron
Regionale regietafel (RRT) Zaanstreek-Waterland (als onderdeel van het Regionaal Overleg Zorg en Veiligheid)	Realiseren afspraken PRT	Burgemeesters en (relevante) wethouders, projectleider regionale opvang asielzoekers	Projectleider regionale opvang asielzoekers Theo van Eijk
RRT Noord-Holland Noord	Idem	Burgemeesters, wethouders en betrokken ambtenaren per subregio (HAL/BUCH, West-Friesland, Kop van NH)	Marjan van Kampen (bestuurlijk) Nienke Kloosterman (ambtelijk)
RRT Amsterdam-Amstelland	Idem	Wethouders Wonen, Sociaal	Tjapko Poppens (bestuurlijk) Angelien Brus en Jan van den Oord (ambtelijk)
RRT Gooi en Vecht	Idem	Wethouders statushouders/inburgering	Pieter Broertjes (bestuurlijk) Jacqueline Agricola (ambtelijk)
RRT Kennemerland	Idem	Nog nader in te vullen	Jos Wienen (bestuurlijk) Henk Esselink (ambtelijk)

4 Regionale invulling opvangbehoefte

Hierboven is geschetst hoe de provinciale opgave binnen Noord-Holland wordt verdeeld en op welke wijze de invulling van deze opgave in de verschillende regio's wordt georganiseerd. Uit de tabel mag blijken dat sommige regionale regietafels nog in de opstartfase zijn. Vanuit enkele regio's is ook nadere voortgang te melden inzake de invulling van de Uitvoeringsagenda:

- **Amsterdam/Amstelland gemeenten**

Wethouders van de gemeente Amsterdam in het fysieke en sociale domein hebben opdracht gegeven tot het ontwikkelen van één samenhangende Integrale benadering van Opvang-Huisvesting-Integratie/inburgering. Dit betreft zowel het domein van statushouders, alsook medische opvang-begeleid wonen en dak- en thuislozen. De inspanningen die nu per vakgebied worden geleverd worden onderling verknoopt. Begaande en eerder onbegaanbare gewaande paden worden opnieuw verkend. Met de Amstelland gemeenten worden mogelijkheden onderzocht. Daarbij hoort ook verkenning van de mogelijkheden van een ROL.

- **Regionale Regietafel Zaanstreek-Waterland**

In de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland is afgesproken een Regionale Regietafel Asielzoekers (RRT) en een Regionale Coördinatietafel Asielzoekers in te richten teneinde uitvoering te geven aan de opgave voor snelle uitvoering van de taakstelling huisvesting vergunninghouders.

In de regio Zaanstreek-Waterland fungeert het Bestuurlijk Overleg Zorg & Veiligheid (BOZV), aangevuld met wethouders Zorg en Wonen, als de Regionale Regie Tafel (RRT). Vanuit de acht deelnemende gemeente is een Regionale Coördinatietafel Asielzoekers (RCA) gevormd onder leiding van een aangestelde externe projectleider. De inzet is om te komen tot een snelle uitvoering van de taakstelling huisvesting vergunninghouders.

Het RCA inventariseert intern en extern alle feiten en cijfers m.b.t. het huisvestingsvraagstuk van vergunninghouders en maakt met deze gegevens een analyse van de opgave. Vanuit deze analyse zal het RCA aan het BOZV een aantal scenario's voorstellen met oplossingen voor de korte, middellange en lange termijn, waarbij gebruik wordt gemaakt van de kennis en kunde van externe partners en de Integrale Handreiking voor opvang, huisvesting en inburgering vanuit de diverse ministeries.

Uitgangspunt bij de scenario's is dat een snelle huisvesting op korte termijn van vergunninghouders voldoende ruimte zal bieden aan het COA binnen de bestaande AZC's voor de opvang van asielzoekers. Op de middellange en lange termijn moeten de scenario's structureel de taakstelling voor huisvesting van vergunninghouders en de daarbij behorende inburgering accommoderen.

- **Regionale Regietafel Noord Holland Noord**

Eind april is een eerste regionale tafel bijeen geweest. Deze richt zich voornamelijk op samenwerking op de onderwerpen opvang, Nieuwe Wet Inburgering en de taakstelling huisvesting vergunninghouders. Het doel is elkaar te ondersteunen waar mogelijk en onderlinge betrokkenheid op de verschillende gebieden te vergroten.

Binnen het gebied van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord zijn op dit moment plannen voor regionale opvanglocaties en al bestaande satellietlocaties. In de loop van dit jaar (2021) verwacht men akkoord te hebben op de ROL locaties. Dit zou betekenen dat binnen het gebied van de Veiligheidsregio voldoende ROL- en satellietcapaciteitsplekken beschikbaar zijn. Binnen de Veiligheidsregio wordt vooral al op het gebied van de Nieuwe Wet Inburgering regelmatig met elkaar samengewerkt. Deze samenwerking wil men ook centraal stellen binnen de RRT.

Den Helder / Kop van NHN

Den Helder heeft op dit moment vier opvanglocaties met een totale opvangcapaciteit van 918 plekken. De gemeente heeft naar aanleiding van de Uitvoeringsagenda de verschillende locaties bekeken. Van drie locaties is bekend dat er een langdurige overeenkomst met het COA is gesloten. Eén locatie, te weten de Nieuweweg, is in 2018 opnieuw (tijdelijk) geopend. Den Helder heeft samen met de andere Koggemeenten (Hollands Kroon, Texel en Schagen) bekeken of de locatie Nieuweweg langdurig opengesteld kan worden als ROL.

Het college van Den Helder heeft een besluit genomen dat de locatie Nieuweweg voor vijftien jaar (met optie tot verlenging) opengesteld kan worden als ROL voor zo'n 150 tot 200 personen. Het COA moet een besluit nemen of zij akkoord kunnen gaan met de grootte van deze opvanglocatie en of dit daadwerkelijk doorgang kan vinden. Gegeven de benodigde regionale opvangcapaciteit binnen de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord zal de ROL in Den Helder ondersteund moeten gaan worden door nog een ROL binnen de grenzen van de Veiligheidsregio (zie ook hiervoor).

Gezien het feit dat het belangrijk is dat vergunninghouders dicht in de regio van huisvesting worden opgevangen wordt er namelijk van uit gegaan dat de ROL in Den Helder een relatief kleine locatie wordt van plus minus 150 tot 200 personen. De overige drie locaties in Den Helder, tezamen goed voor 675 opvangplekken waaronder 100 plekken voor AMV, worden ingericht als satellietlocaties.

- **Regio Gooi en Vecht**

In de regio is een ambtelijke werkgroep ingesteld waarin de verbinding met de onderwerpen huisvestingstaakstelling, wonen, veiligheid en de Nieuwe Wet Inburgering wordt gelegd. Op deze onderwerpen wordt al regionaal samengewerkt.

De bestuurlijke regietafel is half mei voor het eerst bijeen gekomen. Inzet van de regio is in de eerste plaats goed en tijdig invulling te geven aan de huisvestingstaakstelling en in de tweede plaats onderzoek naar de invulling van een ROL met 180-200 opvangplekken. Hierbij wordt de mogelijkheid betrokken om opvang van andere doelgroepen te combineren op de langere termijn. De voorkeur gaat uit naar verdeling over meerdere kleinere locaties om het draagvlak bij omwonenden en de integratiekansen voor de doelgroep te verhogen. Daarbij wordt met voorzieningen voor de asielzoekers/statushouders bij voorkeur aangesloten bij bestaande infrastructuur in de gemeenten om de integratie te bevorderen.

5 Invulling flexibele opvangvormen

Wordt op een later moment nog nader ingevuld.

6 Opties voor (onverwacht) hoge of lage capaciteitsbehoefte

Een overzicht van de verschillende type reservecapaciteit die beschikbaar zijn of kunnen worden gemaakt in de provincie (op basis van het handelingsperspectief op- en afschalen). Daarnaast wordt een kwalitatieve beschrijving gegeven van de wijze waarop rekening wordt gehouden met scenario's waarin de capaciteitsbehoefte hoger of lager uitvalt dan de prognose. Ieder half jaar stelt het ministerie van J&V de prognose van de opvangbehoefte bij op basis van actuele inzichten. Deze prognose is per definitie met de nodige onzekerheid omgeven. Daarom wordt gevraagd om de opties bij een onverwacht hoge of lage capaciteitsbehoefte te beschrijven.

Wordt op een later moment nader ingevuld.

7 Transitie en tijdspad

Een transitieplan voor een stapsgewijze overgang van de huidige opvangportefeuille naar de toekomstige portefeuille met GVL's, satellietlocaties en regionale opvanglocaties. Hierbij dient erop te worden gelet dat bestuursovereenkomsten niet te snel worden beëindigd, waardoor op korte termijn een tekort zou kunnen ontstaan. Pas wanneer landelijk voldoende nieuwe bestuursovereenkomsten worden gesloten, kunnen bestaande overeenkomsten worden beëindigd. Dit vraagt om een zorgvuldig afgewogen tijdspad, dat past in de landelijke ontwikkeling van de opvangportefeuille en per kwartaal aangeeft welke mijlpalen en besluitvormingsmomenten aan de orde zijn. Daarbij kan door de Provinciale Regietafel worden aangegeven (op korte termijn) vrijwillig meer opvang te bieden dan noodzakelijk, bijvoorbeeld met het oog op lokale werkgelegenheid.

Wordt op een later moment aangevuld.

8 Overige afspraken en uitwerkingen

Nu nog niet aan de orde. Wordt op een later moment ingevuld.